
Fra: Watz Sissel
Sendt: 27. oktober 2014 10:40
Til: Postmottak NFD
Emne: NOU 2014:4 Enklere regler - bedre anskaffelser - høring

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Deres ref	Vår ref	Dato
	14/4963-11	27.10.14

NOU 2014:4 Enklere regler - bedre anskaffelser - høring

Vi viser til brev av 20. juni 2014 om ovennevnte.

Kapittel 11 Plikt til å ta hensyn til livssyklus kostnader, universell utforming og miljømessige konsekvenser

KMD har ansvar for forskriften om universell utforming av IKT-løsninger. Departementet er dels enig med flertallets uttalelse om at det er ”overflødig å supplere disse reglene med en egen bestemmelse i anskaffelsesregelverket som skal oppfordre oppdragsgivere til å tenke på universell utforming. Ut fra et ønske om forenkling foreslår derfor flertallet å stryke bestemmelsen”.

Forskrift om universell utforming av IKT-løsninger gir et offentligrettslig pålegg til alle virksomheter med IKT-løsninger rettet mot allmennheten om å implementere standarder for universell utforming i alle nye nettløsninger og automater (der disse er hovedløsning for informasjon og tjenester til allmennheten) fra 1.juli 2014. Vi er derfor enige i at det ikke er nødvendig å nevne universell utforming spesielt i anskaffelsesregelverket. Vi mener imidlertid at det vil være formålstjenlig å henvise til forskriften om universell utforming i forarbeidet til nytt anskaffelsesregelverk, og i eventuelle veiledere. Slike referanser kan være avgjørende for at forskriftens pålegg om universell utforming ved anskaffelse eller utvikling av nye IKT-løsninger blir tatt hensyn til.

Kapittel 12 - Unntak fra anskaffelsesregelverket for utbyggingsavtaler

I utredningens punkt 12.3.4 tar Forenklingsutvalget opp spørsmålet om gjeldende regelverk for offentlige anskaffelser er til hinder for å inngå utbyggingsavtaler i henhold til plan- og bygningsloven kapittel 17. Utvalget peker på at rettstilstanden er usikker og mener anskaffelsesregelverket ikke bør være til hinder for slike utbyggingsavtaler.

KMD støtter konklusjonen om at anskaffelsesregelverket ikke skal være til hinder for utbyggingsavtaler. Kommunene bør kunne bruke utbyggingsavtaler som et fleksibelt og effektivt gjennomføringsverktøy uten å måtte følge prosedyrekravene i anskaffelsesregelverket.

Kapittel 16 Forslag om å endre forhandlingsforbud

KMD støtter i hovedsak de forslagene utvalgets flertall har lagt fram til forenkling og økt fleksibilitet i anskaffelsesregelverket. KMD mener det er viktig at regelverket er fleksibelt nok til at det tillater dialog mellom innkjøper og leverandør underveis i konkurransen. En konkurransepreget dialog er viktig for å gi oppdragsgiver adgang til å fastsette den endelige kravspesifikasjonen i samarbeid med leverandørene. Det eksisterende regelverket medfører at det ikke er lov til å endre eller forsøke å endre tilbudene i en anbudskonkurranse gjennom forhandling. Dette forhandlingsforbudet praktiseres strengt.

Moderne, smidige, utviklingsmetodikker for IKT legger opp til hyppig dialog mellom bestiller og utfører i hvordan oppdraget skal løses. Departementet har fått tilbakemeldinger fra offentlige kunder og deres leverandører om at dagens praksis i forbindelse med IKT-anskaffelser har bidratt til dårligere IKT-prosjekter enn hva leverandørene mener en kunne hatt. Leverandører beskriver en situasjon der offentlige anbud for IKT-prosjekter følges av ekstremt detaljerte kravspesifikasjoner – og hvor åpenbare svakheter i konkurransegrunnlaget ikke lar seg endre etter at konkurransen er i gang.

KMD er derfor positiv til flertallsforslaget om å fjerne forhandlingsforbudet.

Kapittel 18 Vurdering av hvilke regler som skal gjelde frem til nye regler om elektronisk kommunikasjon er gjennomført (18.3.4)

Utvalgets flertall foreslår at det fram til de nye EU-direktivene som regulerer offentlige anskaffelser trer i kraft, skal være opp til den enkelte oppdragsgiver å bestemme hvilke kommunikasjonsmidler som skal brukes i en konkurranse. Det presiseres at dette også innebærer bruk av vanlig e-post, uten spesielle sikkerhetsmekanismer. Det vises videre til at KOFA har lagt til grunn at oppdragsgiver i henhold til dagens regelverk ikke kan bestemme at tilbudene kan leveres med vanlig e-post, fordi vanlig e-post ikke oppfyller forskriftens spesielle krav til elektroniske kommunikasjonsmidler i § 7-3 første ledd.

KMD er enig med utvalget i at ordinær e-post gir dårligere sikkerhet enn det papirbasert innlevering gir. KMD støtter likevel utvalgets flertall i at det bør overlates til den enkelte oppdragsgiver å foreta vurderingen av de sikkerhetsmessige forhold til i den konkrete anskaffelse. Forslaget gjelder anskaffelser under EU/EØS-terskelverdiene, dvs. de verdimesig minste anskaffelsene. Slike anskaffelser foretas hovedsakelig av mindre offentlige oppdragsgivere, og gjelder i stor grad kjøp av standardvarer. For slike anskaffelser er det – som det understrekes i rapporten – særlig viktig å redusere transaksjonskostnadene og den samlede ressursbruken. Utvalget viser også til at innlevering ved e-post synes å være det normale utgangspunktet ved anskaffelser i privat sektor. Rutinene for offentlige anskaffelser på dette prisenivået bør ikke fravike vesentlig fra de som finnes i privat sektor.

I sum er det grunn til å anta at de uheldige sikkerhetsaspektene i denne sammenheng vil oppveies av hensynet til den forenkling og effektivisering bruk av vanlig e-post innebærer.

Forslaget som tillater bruk av vanlig e-post for oppdragsgivere som ønsker det er ment som en midlertidig løsning frem til nye elektroniske fellesløsninger for levering av tilbud er etablert i tråd med kravene i det nye anskaffelsesdirektivet artikkel 22. Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2015 å bevilge midler til å etablere en minimumsløsning for elektronisk innlevering av tilbud. Denne løsningen vil tilbys av Difi som en fellestjeneste i tilknytning til Doffin, og være tilgjengelig innen 2016. Løsningen vil håndtere all problematikk rundt sikkerhet og sperrefrister. Etableringen av denne løsningen vil sannsynligvis eliminere behovet for en midlertidig løsning. Dersom NFD i sitt arbeid med regelverket ser at overgangsperioden før Difis fellestjeneste kommer på plass blir svært kort, bør det vurderes å unngå en midlertidig løsning og heller avvente til fellestjenesten er på plass for å unngå å skape forvirring og usikkerhet rundt regelverket.

Kapittel 19 – Konkurransesgrunnlag

Utvalget foreslår visse endringer i reglene om konkurransegrunnlag men slik utvalget vurderer det, innebærer forslagene imidlertid neppe de store endringene i praksis. Utvalget foreslår blant annet at oppdragsgiver til enhver tid skal ha mulighet til å endre konkurransegrunnlaget, så fremt endringene etter kunngjøringstidspunktet ikke er vesentlige. Dersom dette vil støtte opp under større mulighet for dialog og mer innovative anskaffelser støtter KMD at det gis mer fleksibilitet i utforming av konkurransegrunnlaget. Det er særlig beskrivelser av innkjøpers behov som bør kunne revideres. Det er positivt at flertallet foreslår å tillate alle former for dialog mellom oppdragsgivere og leverandører frem til tildeling av kontrakt. Forslaget legger til rette for at den enkelte oppdragsgiver selv får mulighet til å bestemme fremgangsmåte for sine anskaffelser. Det er viktig at regelverket støtter opp under oppdragsgivers behov for å foreta den beste anskaffelsen. Av hensyn til forutberegnelighet for innkjøper, bør det klart fremkomme av forskriftsteksten hva som ligger i ”forhandlingsadgangen”.

Kapittel 20 og 21 - Det offentlige mulighet til å velge kvalifikasjonskrav, dokumentasjon og tildelingskriterier

Utvalget foreslår å videreføre reglene om hvilke tildelingskriterier som det offentlige kan benytte for sine anskaffelser. Kriteriene skal være relevante for kontrakten. Som tillatte hensyn nevner lovforslaget pris, livssyklus kostnader, kvalitet, estetiske, tekniske og funksjonelle egenskaper, tilgjengelighet, universell utforming, sosiale, miljømessige og innovative egenskaper, den tilbudte bemanningens organisering, kvalifikasjoner og erfaring, kundeservice, teknisk bistand og leveringsbetingelser. KMD støtter utkastet om det offentlige mulighet til å velge kvalifikasjonskrav, dokumentasjon og tildelingskriterier.

Forslag til ny lov- og forskriftstekst – merknad om regelteknikk

I forslag til lov- og forskriftstekst er det en rekke henvisninger til bestemmelser i EU/EØS-regelverket, uten at det gis noen pekepinn om hva de henviste bestemmelsene omhandler. KMD påpeker at loven og forskriften hadde blitt mer brukervennlig dersom det ble knyttet stikkord til henvisningene til EU/EØS-regelverket.

Annet

KMD jobber for tiden med å utvikle policy for bruk av skytjenester i offentlig sektor. Som en del av dette arbeidet vurderer vi blant annet alternative innkjøpsmodeller, slik som ”Cloud Store” og ”Digital Services Store” i Storbritannia (se vedlegg). Vi ber derfor om at NFD også har denne type innkjøpsmodeller for øye under utformingen av nytt anskaffelsesregelverk. KMD mener det er en fordel om nasjonalt regelverk ikke sperrer for denne typen innkjøpsmodeller, også for anskaffelser under EU/EØS-terskelverdiene.

Med hilsen

Hanne Finstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Sissel Watz
seniorrådgiver

Vedlegg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Rammeverk for innkjøp av skytjenester og digitale tjenester i Storbritannia

Storbritannia har etablert flere rammeverk for innkjøp som kan benyttes av virksomheter i offentlig sektor. De to mest interessante i denne sammenhengen er:

- Digital Services Store – for anskaffelse av konsulenttjenester ved utvikling av løsninger for digitalisering av offentlig sektor
- Cloud store – for anskaffelse av skytjenester

Disse rammeverkene fungerer slik at det med faste intervaller (hver 6. til 9. måned) åpnes for at leverandører kan registrere seg i rammeverket. Denne prosessen håndteres av ”Crown Commercial Services”. De to rammeverkene fungerer litt ulikt, men et hovedpoeng for begge er at det skal være enklere å kjøpe inn standardiserte tjenester:

Digital Services Store

For DSS fyller potensielle leverandører ut et skjema (”Official Journal of the European Union”, OJEU). Tilbyderne må vise at de leverer tjenester innenfor de områdene rammeverket dekker. De må også vise at de tilfredsstiller kravene i ”Government Service Design Manual” og ”The Digital by Default (DbD) Standard”. Søknadene evalueres av ”Government Digital Services” (GDS).

Rammeverket viser alle godkjente leverandører, deres tjenestetilbud og priser. De offentlige oppdragsgiverne kan søke etter tilbydere ut fra ulike kriterier og deretter lage en ”shortlist” over leverandører de kan kontakte for å be om mer informasjon om hvordan de vil gå fram for å løse den aktuelle oppgaven. Deretter velger oppdragsgiver ut fra sine kriterier.

Det er ikke nødvendig å gå igjennom en tradisjonell anskaffelsesprosess, ettersom leverandørene allerede har vært gjennom OJEU i forbindelse med utlysningen av ny iterasjon av Digital Services Store. Prisene i rammeverket er transparente, slik at tilbyderne kan endre sine priser for å være konkurransedyktige. Dette skal føre til lavere priser for det offentlige. Offentlig sektor har de intellektuelle eierrettighetene til alt som produseres som et resultat av et kjøp gjennom Digital Services Store.

Cloud Store

For å bli registrert som leverandør i Cloud Store trenger man et DUNS-nummer (”Data Universal Numbering System”, Dun & Bradstreets unike identifikator for virksomheter). På en egen nettside registrerer leverandøren informasjon om sin virksomhet og hvilke tjenester som tilbys, samt priser. Tjenestene må tilfredsstille NIST (”National Institute of Standards and Technology”) sin definisjon av skytjenester. Det bes også om en del tilleggsinformasjon om leverandøren og måten tjenestene leveres på. Dette er basert på selvdokumentasjon.

Kundene kan gå inn i cloud store og søke etter leverandører med en rekke kriterier for å lage en ”short list”. Deretter kan de be om mer informasjon, for eksempel dersom de har spesielle krav til sikkerhet, eller de kan velge leverandør direkte. Det er ikke nødvendig å gjennomføre en tradisjonell anskaffelsesprosess, ettersom denne er gjennomført i forbindelse med

utlysningen av en ny iterasjon i Cloud store. Prisene i rammeverket er transparente, slik at tilbyderne kan endre sine priser for å være konkurransedyktige.

En viktig tanke bak Cloud store er at det skal være enklere for små og mellomstore bedrifter å konkurrere om offentlige kontrakter. I dag står 18 store leverandører for 80 prosent av markedet for IKT i offentlig sektor i Storbritannia, og markedet er preget av lange kontrakter. Det er per mars 2014 registrert 1186 leverandører i Cloud store. 84 prosent av disse er SMB-er (færre enn 250 ansatte).